

ITEM No. 13991/52

HUNGARY

STATE APPARATUS

M.J.
6 Nov
I. - 9107

Salary and Allowances Of Hungarian State

Officials.

SOURCE MUNICH: Item No. 12872.

DATE OF OBSERVATION: From September 1949 until 19
April 1952.

* * *

A Kohó és Gépipari Minisztériumban épp
ugy mint minden állami hivatalban ma Magyarországon
a következő csoportokba sorozható: a/ ügyintézői jog-
körrel felruházottak, b/ adminisztratív tisztviselők,
c/ segédszemélyzet és d/ hivatalsegédek. Az alábbi
táblázatban összefoglaltam az ügyintézői jogkörrel el-
látott tisztviselők fizetési osztályát, címét /rangját/,
ez a rang azelőtt minek felelt meg, a fizetés 1-4 foko-
zatának megfelelő összeget forintban és megjegyzési
rovatot.

Fiz.oszt.	Cím/rang/	azelőtt megf.	Fiz 1.-4. fok
X.	segéd előadó	min. segéd fog.	900-1300 Ft.
IX.	előadó	" fogalmazó	1160-1920 "
VIII.	főelőadó	" s. titkár	1500-2450 "
VII.	oszt. vez. h.	" titkár	1860-1500 "
VI.	oszt. vez.	" o. tan.	2000-2700 "
V.	főoszt. vez. h.	" tanácsos	2400-3000 "
IV.	" vez.	" o. főnök	3000-4000 "
III.	min. helyettes	államtitkár	5000+3000 "
II.	min. első "	"	6000+3000 "
I.	miniszter	"	9000+5000 "

/more/

HUNGARY

/cont'd/

1.

Adminisztratív tisztviselői csoport.

Az adminisztratív tisztviselői csoport-hoz tartoznak a következők: számfektők, az illetmény-nyilvántartási csoport tagjai, a gazdasági hivatal beosztottjai és a gép és gyorsírók. Fizetésük 850-1.000 forint.

A segédszemélyzet.

E csoportba tartoznak az írártárosok, telefonkezelők, az eligazító iroda linokai, a gépkocsivezetők, szakmunkások /asztalos, lakatos, villanyszerelő, kárpitos, kőműves stb./ Ezek fizetése 850-1200 forint között mozog.

Hivatalsegédek. Ez a csoport megfelel a régi altiszti karnak. Ide tartoznak az ügyintézőkhöz beosztott hivatalsegédek, a portások, liftkezelők és a takarítószemélyzet. Fizetésük 500-750 forint.

A fizetések lebonyolítása.

A fizetést a magyar állam utólag számfekteti és folyósítja, mégpedig kéthetenként majdnem egyenlő részletben. Minden hónap elsején kézhezkapja a minisztérium dolgozója az előző hónap elseje és 15-e közötti munkájáért járó fizetését, 15-én pedig kifizetik az előző hónap második feléért járó illetményt a fizetési szalaggal együtt. A fizetési szalagon rajta van az illető neve, sorszáma, a kifizetés hónapja, a fizetés összege, személyi pótléka, korpótléka, bruttó fizetésének összege, nyugdíjlevonása, tüzelőanyaglevonása, OKH levonása, Békekölcsön levonása, fizetési előleg levonása a hónap első feléért, elsején kifizetett összeg mint levonás és a kifizetendő összeg, amely egy karton borítékban van. Ez a boríték a takarékosági rendeletnek megfelelően úgy készült, hogy azt a munkavállaló 12 vagy 24 hónapon keresztül mindig aláírva visszaszolgáltatja.

Vannak olyan ügyintézők, akiknek a fizetés magasabb, mint fizetésének felső határa. Ezek az ügyinté-

/more/

HUNGARY

/cont'd/

2.

zók ezt a különbözetet személyi pótlék címén kapják. A személyi pótlék azonban az állam részéről bármikor beszüntethető. A fizetési pótlék + a korpótlék + a törzsfizetés nem haladhatja meg a magasabb fizetési osztálybeli bruttó fizetést.

Például egy előadó a IX. fizetési osztályban maximálisan 1920 forintot kap. Részére meg lehet állapítani legfeljebb 530 forintot személyi pótlék címén s így bruttófizetése 2450 forint lesz, azaz a VIII fizetési osztály főelőadói törzsfizetésének legmagasabb összege. Az ilyen személy azonban már korpótlékban nem részesülhet.

Korpótlék.

Minden munkavállalónak igazolnia kellett, hogy korábban milyen munkahelyeken, összesen mennyi ideig dolgozott. Az igazolt munkában eltöltött minden 5 év után 2 % korpótlék jár a munkavállalónak. A korpótlék összege azonban a törzsfizetés 10 %-át meg nem haladhatja. A katonaságnál eltöltött időt a korpótléknál nem számítják be.

Nyugdíjlevonások.

1952 január hó 1-én a munkavállalók minden megkérdezés nélkül nyugdíjjárulék címén az állam a fizetések 5 %-át levonta. Ez a dolgozók szempontjából kellemetlen érvégés volt. Az állam ezen a téren is bebizonyította, hogy leleményessége e téren határtalan. A mai rendszer nagy propagandával hirdette, hogy az öregségi és rokkantsági járulék címén ma kifizetett összeg mennyivel nagyobb, mint a HORTHY-rezsim alatt kifizetett segély. Az összehasonlításnál azonban nem tér ki a propaganda a pengő és a rossz forint vásárló ereje közötti nagy különbségre.

Az öregségi és rokkantsági járulék címén kifizetett legnagyobb összeg nem éri el a 300 forintot. Hogyan tud a legigénytelenebb öreg házaspár megélni 300 forintból egy hónapig? Hiszen egy-szoba-konyhás proletárlakás bére minimum havonta 50.- forint. Napl 1/2kg. kenyeret számítva az elfogyasztott kenyér ára havonként 24.- forint. Napl 50 gr. zsir havonként 52.50 forintra rug. Hetenként 1/2 kg. hus ára havonként 65.- forint, heti 2 kg. liszt havonta 56.- forint. Ez maga 223.50 forint, hol van még a tej, a cukor, a fűszer,

/more/

HUNGARY

/cont'd/

3.

a tüzelő, a villany és ki beszélhet arról, hogy ezek az öregeségi nyugdíj felső határát "élvező" öregek cipőjüket megtalpaltathassák, vagy új cipőt vehessenek maguknak. Ruháról nem is beszélünk, mert amíg egy pár cipő 500-700 forint, addig egy új öltöny ára 1500-2000 forint között mozog. És vannak olyan öregek, akik csak 110 forintot kapnak havonként öregeségi és rokkantsági járulék címén.

Az Országos Nyugdíjintézet /V.Guszev u 10-12./ fennáll ugyan még, bár tagjainak száma a sorozatos intézkedések folytán nagyon megcsappant. Ez az intézet először a volt katonatiszteknek nem folyósította a nyugdíjat. Később a HORTHY-rendszer alatt legénységi szolgálatot teljesítő egyénektől vonta meg a kiutalást. Végül megvonták minden olyan egyéntől a nyugdíjat, aki korábban állami szolgálatban állt. Mikor az állam a nyugdíjpénztárakat, amelyeket magánvállalatok tartottak fent a saját kezelésébe vette át és az országos nyugdíjintézet kezelésébe sorozta, akkor egyidejűleg megszüntette a magánnyugdíjintézet addig volt tagjai nyugdíjának a folyósítását azzal az indoklással, hogy azok a személyek, akik azelőtt magánvállalatoknál szolgáltak s jelenleg állami szolgálatot teljesítenek, két helyről nem kaphatnak illetményeket. /Az időpontjára pontosan nem emlékszem, mert sokan igazolták, hogy nagyon keveset keresnek és abban a szolgálatban, amelyért a nyugdíjat folyósították 30-40 esztendő is eltöltöttek. 1950-ben aztán kiadtak egy újabb rendeletet, amelynek értelmében a nyugdíjakat újra folyósítani kezdték, de megszabták, hogy mennyi lehet a nyugdíj és a fizetés felső határa. /Ezidő szerint magánosoknál 1300, családosoknál 1400 forint. A fizetéseket az Országos Nyugdíjintézet ellenőrizte. Minden nyugdíjasának formanyomtatványt küldött, amelyet, ha az illető dolgozott, a vállalat kitöltött, feltüntette az érdekelt személy fizetését, s a nyomtatványt pecsétjével látta el. Ha a nyugdíjas nem dolgozott, úgy munkaképtelenségét vagy ellátatlanságát a nyugdíjasnak a házbizalmi és a háztömbbizalmi igazolta. Az igazolást a tömbbizalmi pecsétjével látta el.

Megemlítem még e tárggyal kapcsolatban azt

/more/

HUNGARY

/cont'd/

4.

hogy az Országos Nyugdíjintézet felállításával illetve életrehívásával egyidejűleg a magyar kormány rendeletet adott ki, amely rendeletben különbséget tett a nyugdíj rendelete előtt és után életbe léptetett nyugdíjasok között. A régi nyugdíjasok nyugdíját érintetlenül hagyták, csupán a nyugdíj felső határát korlátozták. Az új nyugdíjasokat rettenetesen megrövidítették. A nyugdíj összességének megállapításánál ugyan a régi kapitalista világban meghatározott slapskálát meghagyták /első 10 év után 40 %, utána esztendőnként 2-2 %, maximuman folyósítható nyugdíj 90 %/ azonban a rendelet kimondotta, hogy a rendelet életbeléptetése után nyugdíjazott egyén, ha hatósági orvossal teljes munkaképtelenségét nem igazolja, vagy életének 65. évét még nem töltötte be, úgy az alapskála szerint meghatározott nyugdíjának csak 33 %-át folyósítják. Az a nyugdíjas pedig, aki életének 45. évét még nem töltötte be, nyugdíjat egyáltalán nem kaphat.

Az állam a fenti rendelettel minden nyugdíjast rákényszerít arra, hogy dolgozzék.

EVAL. COMMENT: This is the continuation of our Item No. 13991/52.

Details concerning the payment of state functionaries' salaries are correct and reflect present methods.

Location of Országos Nyugdíjintézet and its activities confirmed. Reported conditions, as well, as the regime's policy to progressively diminish amount of pensions and number of persons enjoying pensions, generally confirmed. General trend to oblige elderly people to work also known.